

Eitt sniðálop afturat

IKKI bert hevur hann lott hana, byrsuna, hann hevur eisini sagað løbið av, so høglini kunnu gera mestu nyttuna. Tingmaðurin og politiski ritstjórin á Dagblaðnum er aftur í essinum og brúkar sosialistar, javnaðarfólk og samgongumenn til skjótiskivu. Oddagreinin í Dagblaðnum í gjár gevur okkum eina ábending um, at hesin fólkafloks-tingmaður nú hevur funnið sær sínar figgindamyndir fram aftur og er farin at spæla gamla og kenda leiklutin sum andstøðumaður í samgongu. Hetta ger ikki okkum bilsnar, tí tað var hetta vit spáddu um og ávaraðu ímóti, áðrenn henda samgongan varð skipað.

TAÐ skal eingin ivi vera um, at Tummás Arabo, sum her stendur fyrri skotum, er førur fyrri at svara fyrri seg, og at hann neyvan fer at finna seg í at hava politisku vaktarmenn fólkaflokksins rennandi í hølunum á sær allar samdøgursins 24 tímar. Tað hevði nokk verið meira rimuligt at latið fólkaflokksins verið undir uppsýni við tí hann tekst við úti í stóru verð. Tá hevði meining verið í tí. Greinin í Dagblaðnum er skrivað av einum tingmanni, sum hoyrir til samgonguna. Hon er eitt sera fult og niður-

gerandi álop á ein landsstýrismann, sum sami tingmaður samstarvar við. Spurningurin er so um viðkomandi landsstýrismaður uttan viðari tolererar slíkt sniðálop av einum túert í samarbeiði við. Ella hann fer at brúka gomlu fólkafloksramsuna um, at hatta er bara Óli og harvið einki gera við málið.

FYRI okkum er tað púra greitt, at hetta álopið liggur djúpi enn bert at vera ein kritisk viðmerking til dagsins politikk. Álopið botnar í veruleikanum í tí haturi og forakt, sum umræddi fólkafloksmaður hevur til ikki bert Tummás Arabo, men til øll javnaðarfólk. Hetta er ein veruleiki, vit onga løtu mugu gloyma, og tað er ein av orsøkunum til, at ein eigur at vera á varðhaldi, tá ein er í samgongu við slíkan politikara. Hetta nýggjasta álop hansara hevur í veruleikanum einki at gera við politikkinn hjá Tummás Arabo í Tinganesi. Men tað er tann djúpari liggjandi andstygdin hjá Óla Breckmann til øll javnaðarfólk, sum er orsøkin.

AT vit hava hoyrt so lítið til umrædda tingmann, síðani samgongan varð skipað, er tann, at hesin hevur verið burturi meginpartin av tíðini. Tað skal sjálvandi vera pláss fyrri ymsum áskoðanum í eini samgongu, og tað er gott, at samgongumenn eisini eru bæði kritiskir og sjálvkritiskir, men slík tala móti ein-

um landsstýrismanni, sum ein samstarvar við, hoyrir ongastaðni heima. Í hvussu so er ikki um ætlanin er at fáa eitt samarbeiði at koyra. Og er tað hetta, sum hesin fólkafloksmaðurin vil seta kílir í, tá er lítið annað at gera hjá javnaðarflokkinum, um hann metir slíka skrivning sum eina roynd til samgongubrot, at finna aðrar samstarvsfelagar og mynda eitt nýtt landsstýri. Tá liggur fólkaflokkurin, sum hann hevur reitt. Og tað er neyvan nakar ivi um, at tað ber til at finna ein nýggjan meiriluta í tinginum uttanum fólkaflokkinn. At slíkur meiriluti kemur at telja triggjar flokkar, mugu vit so bara taka við. Nú fáa vit so at siggja.

ONKUR kanska heldur, at tað er í lagi at lova hesum tingmanni at fáa luft, at hann sleppur at goggja, tá hann hevur hug til tess. Bara hann ikki bitur, t.v.s. forðar fyrri, at tann politikkur, sum samgongan er samd um, verður rikin, so lat hann goggja sum hann vil. Og tað eru tey, sum halda, at vit eiga at lata sum einki, tá hann goyr, ignorerar og gloyma hann. Aðrir halda, at hann eigur ikki at faa so langar teymar. Spurningurin er so, hvør fer at hava tað seinasta orðið.

OKKARA hugsan er púra greið. Tað er burturvið at góttaka, at hesin eini tingmaður sleppur at koyra sitt egoflipp og frispæl, tá hann er part-

ur av eini samgongu, sum má og skal hava fulla ábyrgd av tí politikki, sum er stungin út í kortið. Antin er hann við ella ikki! Munur er á at finnst at avgerðum og politikkinum í eini samgongu og so at reka miðvísa herferð móti tí flokki, sum ein hevur valt at arbeiða saman við. Ein herferð, sum hevur eittans endamálið — yvirfyri sínum egnu persónligu kjarnuveljarum at kunna lástast, sum ein als einki vil hava við javnaðarflokkinn at gera og harvið kunna skora point uppá tað til eitt komandi val. Hetta hevur verið leikluturin hjá hesum tingmanni í fleiri samgongum. Nú er tað upp til javnaðarflokkinn og sjálvandi eisini leiðsluna í flokkinum, um hetta eisini skal tolererast tey komandi trý árin, sum eftir eru av valskeiðinum. Tað einasta rætta var, at javnaðarflokkurin signaleraði sína støðu til leiðsluna í fólkaflokkinum nú alt fyrri eitt: at slík miðvís og framhaldandi sniðálop frá einum samgongutingmanni verða ikki told í framtíðini.

EFTIR — ósvaraðir — standa nakrir spurningar. Hvussu ber tað til, at fremstu oddamenn í fólkaflokkinum standa fram á tingsins røðarpalli og fyrri Føroya fólk úttala, at tað er eitt satt fornøyli at arbeiða saman við javnaðarflokkinum — um somu tíð sum ein av tingmonnum hjá sama flokki aftur og aftur svinar til somu javnaðarmenn!

sosigaley

Dimmalætting

14. SEPTEMBER

DAERBLADID

14. SEPTEMBER

14. SEPTEMBER

FRIU FØROYAR

NORÐURST

Friú Føroyar og parlamentarisma

Friú Føroyar skriva í oddagrein um vansen við tingskipan okkara. Blaðið sigur skrivur, at bæði úti og heima eru fólk farin at siggja tað hópisleysa í tí slagi av politikki, sum lunnar vórðu lagdir undir fyrri 200 árum síðani. Liberalismuni, parlamentarismuni. Blaðið sigur eisini, at soleiðis sum sosialisman tók seg upp í ávisum londum, royndist hon heldur ikki so væl, sum nokur høvdu vónað.

Bláðið skrivur:

„Tingskipanin, soleiðis sum vit kenna hana, eitur á útlandskum málum „parlamentarisma“, leitt av franska orðinum „parler“, sum merkir at tala ella at práta. — Og, satt at siga, hvørki her í Føroyum ella í londunum um okkara leiðir frættist um annað enn prátt og mæsn og briksl úr tingunum.

Sjálv hugmyndin um fólkavalt umboðsstýri er góð. Men túverri hevur skipanin verið so skammiliga misnýtt av politiskum kraddarum og spekulantum, at teir, sum lögdu grundarlagið undir fólkastýrið, illa høvdu viljað kenst við tað soleiðis, sum tað er vordid á okkara dögum.

Veruleikin er óivað, at hvørki tann meiriluti í fólkunum, sum sigst standa aftanfyrri eina stjórn, ella sokallaðu politikararnir sjálvir eru heilt nøgdir við skipanina. Helst eru bæði veljarar og „politikarar“ deyðatroyttir av tí innantóma, úrsitaleyssa og fáfongda leiki, ið fer fram; hóast nokur heilt fá tykjað trívast óføra væl í sagguni.

Vit hava sæð heimsveldið syndrast. Vit hava sæð 40-50 ára gamlar skipanir fara um koll. Kanska hevði ikki verið burturvið í fullum álvara at endurskoða hina 42

ára gomlu heimastýrisskipanina, sum í hvussu so er ongantíð fekt at virka til frama fyrri foroyksu tjóðina, og sum alsamt fleiri á okkara dögum meta sum søguligt mistak.

Kommunisman eystanfyrri hevur fingið mønustingi. Tað kunnu vit saman við oddagreinskrivarunum í Friú Føroyum bert fegnast um. Henda totalitara samfelagsskipanin gjørdist ein vanlukka fyrri hundrættals milliónir av menniskjum. Men tað er sera umráðandi, at vit í vesturheiminum ikki gera ta einrindaleysu liberalisma/kapitalismuna til okkara egnu totalitara samfelagsskipan. Tað gera vit tann dag, vit gevast við at finnst at og betra um hesa skipan. Vit mugu vera á varðhaldi og ikki detta í somu grøv sum teir ultrahøgravendur, sum royna at fyrigykla fólk, at okkara núverandi samfelagsskipan er ævinlig og

tann til allar tíðir rætta og mest rættvís. Tað er ein ávisur vandi fyrri, at vit gerast ov „frelst“ og gloyma vansar við okkara egnu skipan, nú vit aftur og aftur fordøma kommunismuna eystanfyrri. Tann órættvís skipanin, sum hevur verið galdandi eystanfyrri, rættvisger ikki okkara samfelagsskipan á ein slíkan hátt, at hon er nakað endaligt, nakað, sum er komið fyrri at vera og sum ikki má nertast við.

Friú Føroyar hava uttan iva hesa áskoðan eisini. Bláðið heldur, at vit eiga at endurskoða heimastýrisskipanina, og eisini her eru vit samd. Hetta er so eisini partur av setninginum hjá samgonguni, og spennandi verður at siggja, hvat fer at spyrjast burturúr. Eisini sambandsmenn áttu at verið fegnir um hetta, tí hóast ein vil vera konservativur, so stendur einki í stað.

Aftur í eldin

Landsliðið skal nú aftur í eldin. Og hesaferð verður tað eingin lott uppgáva. Vit skulu mæta danska landsliðinum, sum telist millum heimsins frægastu — ella hevur gjørt tað. Hetta er sum at seta David upp móti Goliath, spurningurin er so um vit megna tað eins væl og David gjørdi á sinni. Neyvan, og tí er samanningin ikki heilt bein. Vit fingur eitt sera gott úrslit móti dønnum tann fyrri dystin, tá vit taptu 1-4. Tá vóru vit blivin so forvand at standa okkum sera væl móti teimum stóru og professionellu. Nú í seinastuni hava vit verið fyrri ósigrum, sum ikki hóva okkum so væl, tó at 0-5 móti eini kendari fótbóltsdóm sum Norðurirlandi ikki er nakað vana úrslit. Tað skal tí heldur ikki unda okkum, at tapið hesaferð móti Danmark gerst munandi

størri enn tað móti Norðurirlandi, nú danir vilja betra úrslitið, teir fingur í fyrra dystinum. Hóast tað kundi gingið nógv verri í kappingini higar, so má sigast um okkara lið, at tað hevur ikki víst stórvægis fótbóltsdóm seinastu dystirnar. Tað er sum um geisturin er horvin og sum um at spælið hongur ikki saman. Onkur einstakur spælari skarar framúr, og so er alt sagt. Okkur tøvar rutinu, og kanska átti liðið at verið óðrvisi saman sett. Men fáid nú gongd á bóltin og vísið eitt sindur av fótbóltsdóm móti dønnum. Gerið for Guds skyld ikki spælið til eitt langt og keðiligt verjuspæl. Vit megu hava okkurt meira og betri at visa fram. Men sjálvandi við varsemi.